Cena 2 zł.

BIULETYN INFORMACYJNY ZIEMI SĄDECKIEJ

Rocznik I . Nowy Sącz, niedziela 13 maja 1945. Nr 55

Komunikat z dnia 11. V. 1945

MOSKWA: Radzieckie Biuro Informacyjne donosi, że w dniu 10 maja 1945 kapitulowały wojska niemieckie na półwyspie kurlandzkim wobec wojsk frontu leningradzkiego.

Do 10 maja 1945, godz. 8 rano wzięto do niewoli 65.578 niemieckich podoficerów i żołnierzy, 1.982 oficerów, wśród nich 13 generałów, między którymi znajdują się: dowódca kurlandzkiej grupy operacyjnej Gen. Ginter, generałowie Kammer, Baecker, Gause, Monkel i inni.

Wśród przekazanego sprzętu wojennego znajduje się 143 czołgów i dział szturmowych, 68 samolotów, 532 dział polowych, 165 miotaczy min, 1.425 karabinów maszynowych, 8.870 karabinów ręcznych, 50 ciągników pancernych, 104 stacje radiowe, 47 wagonów ze sprzętem uzbrojeniowym.

Przy likwidowaniu sił niemieckich zgrupowanych u ujścia rzeki Wisły wzięto do wieczora, dnia 10 maja, dużą ilość jeńców, przejęto 50 samolotów, 20 czołgów i dział, 500 samochodów ciężarowych.

Wojska I frontu białoruskiego na podstawie warunków o kapitulacji zajęły półwysep, miasto i twierdzę Hel.

Do dnia 10 maja przejęto 30.500 niemieckich żołnierzy i oficerów, między nimi generałów von Paukera, Schlummera, Becka, Richarda i innych.

Przy akcji na półwyspie Helu współdziałały wojska II frontu białoruskiego.

Wojska niemieckie naruszyły warunki kapitulacji na terenie Czechosłowacji, nie pozostając na swych dotychczasowych pozycjach. W odpowiedzi na to wojska I frontu ukraińskiego rozpoczęły ponownie walkę, zajmując na terenie Czechosłowacji szereg miejscowości, między innymi Podgórzany, Liberec i Czeskie Skalice. Po poddaniu się jednej części wojsk rozbrojono 35.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Inna część wojsk niemieckich usiłowała przedrzeć się na zachód. Z grupy tej wzięto w dniu 9 i 10 maja 20.000 zdezorganizowanych oficerów i żołnierzy niemieckich.

Również grupa wojsk gen. Kellera naruszyła warunki kapitulacji.

Wojska II frontu ukraińskiego zaatakowały wojska niemieckie, usiłujące przedostać się na zachód i udały się za nimi w pościg. W trakcie posuwania się naprzód zajęto również na terytorium Czechosłowacji szereg miejscowości, między innymi Szlagowice, Czeskie Budziejowice i inne.

Wojska II frontu ukraińskiego wzięły do niewoli 8.000 niemieckich żołnierzy i oficerów.

Wojska III frontu zajęły miejscowość Weidhowen.

Inne oddziały połączyły się z wojskami sojuszniczymi na zachód od Grazu. W dniu 9 i 10 maja wzięto tam 23.000 zdezorganizowanych oficerów i żołnierzy niemieckich, wśród nich 4 generałów.

LONDYN: Sztab Główny Wojsk Sprzymierzonych ogłosił, że w dniu 10 maja zajęto port i twierdzę Dunkierkę oraz szereg wysp położonych w kanale La Manche. Po zajęciu wysp stwierdzono, że połowa zamieszkałej tam ludności w liczbie około 15 tysięcy została wywieziona do Rzeszy.

W portach norweskich lądują coraz to nowe kontyngenty wojsk sprzymierzonych w celu przejęcia w myśl kapitulacji znajdujących się tam oddziałów niemieckich.

W dniu 10 maja przybiła do jednego z portów Wielkiej Brytanii pierwsza niemiecka łódź podwodna. Lotnictwo brytyjskie podczas jednego z ostatnich dni spostrzegło na morzu 6 niemieckich łodzi podwodnych, które oddały się wywieszając białe flagi.

Na morzu Egeiskim przejęto na wyspie Krecie i Minos 10.000 żołnierzy niemieckich i 4.000 żołnierzy włoskich. Kapitulacja ich nastąpiła wobec sił zbrojnych brytyjskich i greckich.

Główne Dowództwo Sił Sprzymierzonych wydało odezwę do ludności niemieckiej, aby ściśle stosowała się do rozporządzeń władz kapitulacyjnych.

Premier Churchill oświadczył w Izbie Gmin, że służba wojskowa w Anglii będzie obowiązywać aż do pokonania Japonii. Podobne oświadczenie wydał Prezydent Stanów Zjednoczonych, podając do wiadomości, że mobilizacja w Ameryce będzie przeprowadzona w terminie od 15 maja 1945 do 15 maja 1946, względnie będzie zakończona wcześniej, zależnie od zakończenia wojny z Japonią.

Czołowi przywódcy ruchu hitlerowskiego w Norwegii popełnili samobójstwo.

Do Pragi przybył Prezydent Benesz, witany owacyjnie przez ludność miasta.

Wiadomości z kraju

WARSZAWA. W dniu 7 maja odbyła się w Ministerstwie sprawiedliwości konferencja, poświęcona zaznajomieniu przedstawicieli prasy z pracami komisji dla zbadania zbrodni niemieckich w Oświęcimiu. Na konferencji obecne było Prezydium Komisji w osobach: Wicepremiera Janusza, ministra sprawiedliwości Zalewskiego i ministra spraw Zagranicznych Rzymowskiego oraz znakomitej pisarki Zofji Nałkowskiej. Obecni byli również inni członkowie ze znaną literatką Boguszewską na czele.

Minister Zalewski przedstawił zebranym działalność komisji. Komisja zwołana została dość późno, z przyczyn technicznych, komunikacyjnych i innych. Znalazła na terenie Oświęcimia pracującą już tam od kilku tygodni komisję radziecką. Komisja wyłoniła podkomisje: ogólną, prawniczą, techniczną lekarsko-hemiczną i informacyjno-prasową. Znaleziono w barakach i szpitalu znaczną ilość byłych więźniów Oświęcimia.

Komisja odbyła 16 posiedzeń publicznych w sali rozpraw Sądu Apelacyjnego w Krakowie, przy współudziale prasy i ludności. Zeznawali świadkowie: Niemcy, Czesi, Francuzi, Jugosłowianie, wśród których znajdowali się przeważnie przedstawiciele świata intelektualnego, uczeni światowej sławy, działacze polityczni, posłowie parlamentów. — Jedno z najcenniejszych zeznań złożył dr Arthur Mayer, prof. uniwersytetu niemieckiego, aresztowany już w 1933 roku, który przeszedł 13 obozów w drodze do Oświęcimia.

Zeznania świadków doprowadziły do uzyskania niezmiernie cennego materjału, dotyczącego obozu. Komisja przeprowadziła wizje lokalne na terenie Oświęcimia. Wydatnie pracują podkomisje, zbierając najbardziej aktualny materiał od świadków znajdujących się pod opieką lekarską w samym obozie oraz badając świadków w Krakowie. Minister Rzymowski przedstawił dorobek komisji — wymowę polityczną tej zgrozy, jaka stanęła przed badającymi, gdy zwiedzali gruzy, szczątki i narzędzia tortur.

W Majdanku została ujęta załoga niemiecka — obsługa krematorium i baraków męczeństwa.

W Oświęcimiu występują ofiary-ludzie, o wyjątkowym znaczeniu. — Wielkie organizacje umysłowe, najgodniejsi przedstawiciele różnych narodów, odtwarzają skrwawioną historię ostatnich lat kilkunastu.

Obóz Oświęcimski, to refleks chorobliwego sadyzmu hitlerowców, a wynik celowej gospodarki politycznej i wojennej tych Niemiec, które zmierzały do ujarzmienia świata. Niemcy włączyły w swój system zbrodnie Oświęcimia. Oświęcim, jak określiła go członkini komisji — Boguszewska, to miejsce uboju 22 narodów świata.

Zadaniem polskiej komisji jest pokazać światu, całą ohydę i potworność zbrodni, za którą odpowiedzieć musi cały naród niemiecki. Oświęcim i inne obozy na terenie Polski to najstraszliwsze obozy niemieckie. Polska została wybrana jako teren obozów świadomych. Niemcy w pewnym momencie swoich zwycięstw doszli do przekonania, że wobec Polski nie obowiązują ich żadne względy i nie potrzebując się krępować, przystąpili do systematycznego niszczenia narodów.

Wicepremier Janusz podkreśla konieczność wytworzenia takiej atmosfery, która niedozwoliłaby więcej Niemcom odbudować swą potęgę i zagrażać światu.

Następnie inż. Kuryłowicz, więzień Oświęcimia opowiada o obozie jako o masowej fabryce śmierci i o swoich tam przeżyciach.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Obrony Narodowej

z dnia 22 marca 1945 r.

Wydane w porozumieniu z Ministrami: Komunikacji, Bezpieczeństwa Publicznego i Sprawiedliwości o powołaniu do wojskowej służby Komunikacji na kolejach.

Na podstawie art. 26 Ustawy z dnia 30 marca 1939 o komunikacjach w służbie obrony Państwa (Dz.U R.P. Nr 29 poz. 195) i art. 1 Dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 4 listopada 1944 r. o militaryzacji Polskich Kolei Państwowych (Dz.U.R.P. Nr 11 poz. 55) zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołani zostają do wojskowej służby komunikacji na kolejach wszyscy obywatele Państwa Polskiego bez względu na płeć, którzy nie ukończyli jeszcze 60 roku życia, choćby nie podlegali powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, którzy:

1) w jakimkolwiek czasie byli funkcjonariuszami lub pracownikami Polskich Kolei Państwowych albo kolei prywatnych w Polsce,
2) w czasie okupacji Polski byli funkcjonariuszami lub pracownikami Kolei Wschodniej (Ostbahn) lub niemieckich Kolei państwowych albo prywatnych,
3) mają fachowe wykształcenie lub fachową praktykę w dziedzinie komunikacji kolejowej.

§ 2.

Wszystkie osoby wymienione w § 1 o ile nie są już zatrudnione w państwowej służbie kolejowej powinny zgłosić się do rejestracji na najbliższej stacji kolejowej w terminach ustalonych przez poszczególne Dyrekcje Polskich Kolei Państwowych.

§ 3.

Zarejestrowanym w myśl § 2 będą wydane zaświadczenia o uczynieniu zadość obowiązkowi rejestracji.

Zarejestrowani obowiązani są stawić się do czynnej służby po otrzymaniu wezwania.

§ 4.

Osoby uchylające się od obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia podlegają odpowiedzialności karnej w myśl przepisów Kodeksu Karnego Wojska Polskiego z dnia 23 września 1944 (Dz.U.R.P. Nr 6 poz. 27) przed sądami wojskowymi.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji
(—) Jan Rabanowski

Minister Obrony Narodowej
(—) Michał Żymierski
Generał broni

Minister Bezpieczeństwa Publicznego
(—) Stanisław Radkiewicz

Minister Sprawiedliwości
(—) Edmund Zalewski

Druk. R. Ladenberger, N. Sącz, Jagiellońska 21.

Wydawca: Komitet Redakcyjny